

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Ποινική ευθύνη των Υπουργών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με το παρόν σχέδιο νόμου επιδιώκεται η προσαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την ποινική ευθύνη των Υπουργών (νόμος 2509/1997) προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 86 του Συντάγματος, όπως αυτό αναθεωρήθηκε με το ψήφισμα της Ζ΄ Αναθεωρητικής Βουλής.

Στα άρθρα 1-2 του Σχεδίου καθορίζονται οι αξιόποινες πράξεις, για τις οποίες δικάζονται οι Υπουργοί και οι τυχόν συμμετοχοί ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου που προβλέπεται στο άρθρο 86 του Συντάγματος, διευκρινίζεται η έννοια των όρων «Υπουργός» και «συμμέτοχος» και ορίζεται ότι οι Υπουργοί θεωρούνται υπάλληλοι κατά το άρθρο 13 περ. α΄ του Ποινικού Κώδικα, προκειμένου να διασφαλισθεί η επαύξηση των ποινών κατά το άρθρο 262 του ίδιου Κώδικα.

Στο άρθρο 3 του σχεδίου καθιερώνεται πενταετής παραγραφή και για τα πλημμελήματα και για τα κακουργήματα, ορίζονται περιοριστικά οι περιπτώσεις αναστολής της παραγραφής και παράλληλα στην παράγραφο 2 επαναλαμβάνεται η κατά το άρθρο 86 παράγραφος 3 εδάφιο ε΄ του Συντάγματος αποσβεστική προθεσμία του προς δίωξη των Υπουργών δικαιώματος της Βουλής. Με τα άρθρα 4 και 5 κατοχυρώνεται και ρυθμίζεται η αρμοδιότητα της Βουλής για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού, προβλέπεται η σύσταση κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης και η κατάθεση από αυτήν έγγραφου αιτιολογημένου πορίσματος. Τέλος, στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 ορίζεται ότι στην περίπτωση που η Βουλή απορρίψει την πρόταση για την άσκηση δίωξης ως προδήλως αβάσιμη, η υποβολή νέας πρότασης είναι απαράδεκτη, εφόσον στηρίζεται στα ίδια περιστατικά.

Στο άρθρο 6 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη συζήτηση επί του παραπάνω πορίσματος, την απόφαση της Βουλής για την παραπομπή του Υπουργού στο Ειδικό Δικαστήριο – η οποία συνιστά άσκηση ποινικής δίωξης με παραγγελία για ανάκριση – και το απαράδεκτο της υποβολής νέας πρότασης μετά την τυχόν απαλλακτική απόφαση της Βουλής. Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου επαναλαμβάνεται η συνταγματική ρύθμιση για το δικαίωμα της Βουλής να ανακαλεί ή να αναστέλλει τη δίωξη και προβλέπεται περαιτέρω ρητώς η δυνατότητα άρσης της αναστολής.

Η ποινική δίωξη του Υπουργού καταλαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 7, υποχρεωτικά και τους τυχόν συμμετόχους, οι οποίοι εφεξής, ακόμη και αν δεν αναφέρονται στη σχετική απόφαση της Βουλής, κατηγορούνται και δικάζονται μαζί με τον Υπουργό, προκειμένου έτσι να διασφαλισθεί η συνεκδίκηση των εναντίον τους κατηγοριών. Αντιθέτως, αν η Βουλή απορρίψει την πρόταση δίωξης, οι συμμετοχοί δικάζονται από τα τακτικά δικαστήρια σύμφωνα με τις κοινές διατάξεις. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι η αναστολή της δίωξης καλύπτει και τους συμμετόχους, ενώ για την ανάκληση της δίωξης ισχύει το ίδιο μόνο αν το αποφασίσει η Βουλή.

Με τα άρθρα 8-10 του σχεδίου ρυθμίζονται η συγκρό-

τηση, η λειτουργία και η αρμοδιότητα του Δικαστικού Συμβουλίου που λειτουργεί κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος στο πλαίσιο του Ειδικού Δικαστηρίου, η εξαίρεση των μελών του Συμβουλίου και του εισαγγελέα του, καθώς και ο διορισμός και τα καθήκοντα του ανακριτή. Ο τελευταίος, ωστόσο, δεν μετέχει στη σύνθεση του Συμβουλίου, όταν πρόκειται να κριθούν ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της ανάκρισης ή η περάτωση της ανάκρισης. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 10, εξάλλου, αποκλείονται η βίαιη προσαγωγή, σύλληψη και προσωρινή κράτηση κατηγορούμενου Υπουργού, καθώς και η επιβολή σε βάρος εν ενεργεία Υπουργού ορισμένων περιοριστικών μέτρων.

Στο άρθρο 11 ρυθμίζεται η περάτωση της διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου με την έκδοση παραπεμπτικού ή απαλλακτικού βουλεύματος. Περαιτέρω ορίζεται ότι, εάν συντρέχει περίπτωση παραπομπής ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου μόνο του συμμετόχου, διότι π.χ. ο Υπουργός απεβίωσε ή δεν συντρέχουν ενδείξεις κατά τούτου, το Συμβούλιο παύει οριστικά την ποινική δίωξη ή εκδίδει απαλλακτικό βούλευμα για τον Υπουργό και παραπέμπει τον συμμετοχο στο κατά τις κοινές διατάξεις αρμόδιο ποινικό δικαστήριο, το οποίο άλλωστε είναι και ο φυσικός δικαστής του. Πρόκειται για ρύθμιση που είναι συμβατή προς το άρθρο 86 του Συντάγματος, αφού στην περίπτωση αυτή η ουσιαστική συνεκδίκηση των κατηγοριών κατά του Υπουργού και κατά των συμμετόχων από το ειδικό δικαστήριο, που αποτελεί και το λόγο της «συμπαρπομπής» τους σε αυτό, είναι ανέφικτη. Για τους ίδιους λόγους προτείνεται και η ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 131 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας από το ειδικό δικαστήριο (άρθρο 15 παρ. 4).

Με το άρθρο 12 ρυθμίζεται η μετά την έκδοση παραπεμπτικού βουλεύματος κατά Υπουργού κλήρωση των μελών του ειδικού δικαστηρίου, η συγκρότηση τούτου, η αναπλήρωση των μελών του και η αναστολή της δίκης λόγω λήξης της βουλευτικής περιόδου ή διάλυσης της Βουλής. Η κλήρωση, σημειωτέον, των μελών του ειδικού δικαστηρίου μετά την έκδοση του παραπεμπτικού βουλεύματος, και όχι αμέσως μετά την άσκηση της δίωξης, είναι συνταγματικά ανεκτή και ενδεδειγμένη, διότι αποτρέπει ή περιορίζει ουσιαστικά τον κίνδυνο να συνδεθεί η προαγωγή στο βαθμό του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου ή του Συμβουλίου Επικρατείας με την ιδιότητα του κληρωθέντος ως μέλους του ειδικού δικαστηρίου.

Τα άρθρα 13 έως 16 του σχεδίου αφορούν τον ορισμό δικασίμου, την κλήτευση στο ακροατήριο του κατηγορουμένου, των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων, το δικαίωμα του κατηγορουμένου να εκπροσωπηθεί με συνηγόρους, τη διαδικασία στο ακροατήριο, την αναπλήρωση και την εξαίρεση των μελών του ειδικού δικαστηρίου. Η πολιτική αγωγή στο δικαστήριο αυτό αποκλείεται (άρθρο 16 παράγραφος 5).

Τα άρθρα 17 έως 23 αποδίδουν ως επί το πλείστον τις ρυθμίσεις του ισχύοντος νόμου 2509/1997 και αφορούν κυρίως το αμετάκλητο της απόφασης, την επανάληψη της διαδικασίας, την ποινή, την επανάληψη της δίκης με νέα σύνθεση, αν η διαδικασία δεν ολοκληρώθηκε με τους δικαστές που κληρώθηκαν, τον έλεγχο της κατηγορίας από ειδική επιτροπή της Βουλής (άρθρο 20), όταν

για οποιονδήποτε λόγο δεν περατωθεί η διαδικασία και δεν είναι δυνατή η επανάληψη της δίκης, την απονομή χάρης και τέλος τη συμπληρωματική εφαρμογή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2003

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κωνσταντίνος Γ. Σημίτης

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ν. Χριστοδουλάκης	Γ. Α. Παπανδρέου
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Γ. Παπαντωνίου	Κ. Σκανδαλίδης
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Απ. - Αθ. Τσοχατζόπουλος	Β. Παπανδρέου
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Π. Ευθυμίου	Δ. Ρέππας
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Κ. Στεφανής	Γ. Δρυς
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Φ. Πετσάλνικος	Ε. Βενιζέλος
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Χ. Βερελής	Μ. Χρυσοχοϊδης
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ	ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
Γ. Ανωμερίτης	Χρ. Πρωτόπαπας
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	ΑΙΓΑΙΟΥ
Γ. Πασχαλίδης	Ν. Σηφουνάκης
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Σ. Μανίκας	Α. Γιαννίσης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ποινική ευθύνη των Υπουργών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής του νόμου

1. Πλημμελήματα ή κακουργήματα, που τελούνται από Υπουργό, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, εκδικάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού από το κατ' άρθρο 86 του Συντάγματος Ειδικό Δικαστήριο, ακόμη και αν ο Υπουργός έχει παύσει να έχει την ιδιότητά αυτή.

2. Τυχόν συμμετοχοί συμπαραπέμπονται και δικάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3. Οι αξιόποινες πράξεις της παραγράφου 1, οι οποίες δεν τελέσθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων του Υπουργού, δικάζονται από τα αρμόδια δικαστήρια σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, των ειδικών ποινικών νόμων και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 2

Έννοια όρων του νόμου

1. Όπου στον παρόντα νόμο χρησιμοποιείται ο όρος «Υπουργός», νοείται μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός.

2. Όπου στον παρόντα νόμο χρησιμοποιείται ο όρος «συμμέτοχος», νοείται: (α) ο συναυτουργός, ηθικός αυτουργός, άμεσος ή απλός συνεργός στην πράξη που αποδίδεται στον Υπουργό και (β) ο φυσικός ή ηθικός αυτουργός ή ο άμεσος ή απλός συνεργός στην πράξη, για την οποία αποδίδεται στον Υπουργό η κατηγορία του ηθικού αυτουργού, άμεσου ή απλού συνεργού.

3. Οι Υπουργοί θεωρούνται υπάλληλοι με την έννοια του άρθρου 13 περ. α' του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 3

Παραγραφή – Προθεσμία

1. Οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 1 του νόμου αυτού παραγράφονται με τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την ημέρα που τελέστηκαν. Η προθεσμία της παραγραφής του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται μόνο στις εξής περιπτώσεις: α) όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας τελέστηκε η πράξη, εκτός αν στο μεταξύ εκδόθηκε η απόφαση του άρθρου 6 παρ. 2 του νόμου αυτού, β) όσο διαρκεί η κύρια διαδικασία και γ) όσο ισχύει η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, για την αναστολή της δίωξης, της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 παρ. 5 του νόμου αυτού. Σε κάθε περίπτωση η παραγραφή επέρχεται με τη συμπλήρωση δέκα ετών από την τέλεση της πράξης.

2. Το αξιόποινο των πράξεων των Υπουργών, που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ.1, εξαλείφεται με το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης, εάν ως τότε η Βουλή δεν έχει ασκήσει την αρμοδιότητά της για την ποινική δίωξη του Υπουργού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο νόμο αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ**

Άρθρο 4 **Η αρμοδιότητα της Βουλής**

1. Δεν επιτρέπεται προκαταρκτική εξέταση, ποινική δίωξη, προανάκριση ή ανάκριση κατά Υπουργού, για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ.1, χωρίς προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής κατά τα άρθρα 5 και 6 του παρόντος.

2. Αν κατά τη διεξαγωγή άλλης διοικητικής εξέτασης, προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης ή ανάκρισης προκύψουν στοιχεία, τα οποία έχουν σχέση με τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ.1, αυτά διαβιβάζονται αμελλητί στη Βουλή από αυτόν που ενεργεί την εξέταση, προανάκριση ή ανάκριση.

3. Η διαβίβαση των στοιχείων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν εμποδίζει την πρόοδο της έρευνας ή εξέτασης ως προς άλλα πρόσωπα.

4. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται σε αυτόν που διενεργεί την έρευνα ή την εξέταση αξιολόγηση των στοιχείων που έχουν σχέση με ενδεχόμενη ποινική ευθύνη Υπουργών.

Άρθρο 5 **Κίνηση διαδικασίας - Προκαταρκτική εξέταση**

1. Η διαδικασία της ποινικής δίωξης κινείται εφόσον το ζητήσουν εγγράφως και με συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία της αξιόποινης πράξης τριάντα (30) τουλάχιστον βουλευτές, διαφορετικά είναι απαράδεκτη.

2. Η Βουλή, αφού υποβληθεί το ανωτέρω αίτημα στο Προεδρείο, με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, συγκροτεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό της, ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, άλλως η πρόταση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη. Με την απόφαση που διατάσσει προκαταρκτική εξέταση τάσσεται και προθεσμία για την ολοκλήρωσή της και την υποβολή εγγράφου πορίσματος προς την Ολομέλεια μαζί με το αποδεικτικό υλικό.

3. Η επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες του Εισαγγελέα Πρωτοδικών όταν αυτός ενεργεί προκαταρκτική εξέταση και μπορεί να αναθέτει σε Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή Εφετών την ενέργεια ειδικότερων πράξεων σχετικών με το αντικείμενο της προκαταρκτικής εξέτασης. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η πρόταση δίωξης καλείται από την επιτροπή να δώσει εξηγήσεις αν το επιθυμεί.

4. Το πόρισμα της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει ιδίως τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά μέσα που οδηγούν σε αυτά, όπως προέκυψαν κατά την προκαταρκτική εξέταση, την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις εφαρμοζόμενες ποινικές διατάξεις και σαφή πρόταση για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης. Αιτιολογημένη πρέπει να είναι και η πρόταση της τυχόν μειοψηφίας, η οποία καταχωρίζεται σε χωριστό κεφάλαιο του ίδιου πορίσματος.

5. Εάν η Ολομέλεια της Βουλής απορρίψει, κατά την παράγραφο 2 εδ. α' περίπτωση δεύτερη, ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης, νέα πρόταση, που στηρίζεται στα ίδια πραγματικά περιστατικά είναι απαράδεκτη.

Άρθρο 6 **Συζήτηση του πορίσματος - Άσκηση ποινικής δίωξης**

1. Το πόρισμα εισάγεται προς συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής σύμφωνα με τον Κανονισμό της.

2. Η απόφαση για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών.

3. Η απόφαση για την άσκηση ποινικής δίωξης πρέπει να καθορίζει και να εξειδικεύει την αξιόποινη πράξη και την ποινική διάταξη που την προβλέπει και λειτουργεί ως άρση της ασυλίας, εάν ο Υπουργός έχει και τη βουλευτική ιδιότητα.

4. Μετά την, κατά τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, απόρριψη από την Ολομέλεια της Βουλής της πρότασης για την άσκηση ποινικής δίωξης, νέα πρόταση που αφορά τα ίδια πρόσωπα και τις ίδιες πράξεις, έστω και με διαφορετικό νομικό χαρακτηρισμό, είναι σε κάθε περίπτωση απαράδεκτη.

5. Η Ολομέλεια της Βουλής, αν το προτείνουν εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον βουλευτές, μπορεί, με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών, να αποφασίζει οποτεδήποτε την ανάκληση της απόφασής της για την άσκηση ποινικής δίωξης ή την αναστολή της δίωξης, της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας. Η αναστολή μπορεί να αρθεί με τις ίδιες διατυπώσεις.

Άρθρο 7 **Συμμέτοχοι**

1. Η άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού καταλαμβάνει υποχρεωτικά και τους τυχόν συμμετόχους, οι οποίοι εφεξής κατηγορούνται και δικάζονται μαζί με τον Υπουργό.

2. Η αναστολή κατά το προηγούμενο άρθρο καλύπτει και τους συμμετόχους. Το ίδιο ισχύει και για την ανάκληση της δίωξης, εφόσον η Βουλή το αποφασίσει ρητώς.

3. Αν η Βουλή απορρίψει ως προδήλως αβάσιμη την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης (άρθρα 5 παρ. 2 και 6 παρ. 2) ή αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη (άρθρα 5 παρ. 2 και 6 παρ. 2), δεν θίγεται ως προς τους συμμετόχους η δικαιοδοσία των τακτικών ποινικών δικαστηρίων, ως προς τους οποίους στην περίπτωση αυτή παύουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ **ΑΝΑΚΡΙΣΗ - ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Άρθρο 8 **Δικαστικό Συμβούλιο - Αρμοδιότητες**

1. Μετά την άσκηση της δίωξης, ο Πρόεδρος της Βουλής κληρώνει σε δημόσια συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής πέντε τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη για τη συγκρότηση του κατ' άρθρο 86 παρ.4 του Συντάγματος Δικαστικού Συμβουλίου. Το Δικαστικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τρία μέλη του Αρείου Πάγου και δύο μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας και σε αυτό προεδρεύει το ανώτερο σε βαθμό μέλος του Αρείου Πάγου ή, μεταξύ ομοιοβάθμων, ο αρχαιότερος αρεοπαγίτης. Δύο αναπληρωματικά μέλη προέρχονται από τον Αρειο Πάγο και ένα από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Στην ίδια συνεδρίαση κληρώνονται και ο ασκών καθήκοντα εισαγγελέα του Συμβουλίου και ο αναπληρωτής του, από τα μέ-

λη της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

2. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου και ο εισαγγελέας αυτού, με τον αναπληρωτή του, κληρώνονται μεταξύ των μελών των δύο ανώτατων δικαστηρίων και της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, που έχουν διορισθεί ή προαχθεί στο βαθμό που κατέχουν πριν από την απόφαση για την άσκηση δίωξης. Προς τούτο ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής, αποστέλλει κατάλογο των μελών του Αρείου Πάγου, της Εισαγγελίας του και του Συμβουλίου της Επικρατείας, που έχουν τα νόμιμα προσόντα.

3. Αμέσως μετά τη διενέργεια της κλήρωσης, ο Πρόεδρος της Βουλής αποστέλλει στον πρόεδρο του Δικαστικού Συμβουλίου την απόφαση της Βουλής για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του κατηγορούμενου Υπουργού, τα ονόματα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Συμβουλίου, που κληρώθηκαν, καθώς και όλη τη δικογραφία.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος, το Δικαστικό Συμβούλιο έχει τις αρμοδιότητες των άρθρων 307 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

5. Η κλήρωση, εάν δεν είναι δυνατή η συγκρότηση του Συμβουλίου ούτε δια των αναπληρωματικών μελών, μπορεί να επαναληφθεί για τα ελλείποντα μέλη. Το κύρος των ανακριτικών πράξεων και αποφάσεων του Συμβουλίου, που διενεργήθηκαν μέχρι τότε, δεν θίγεται.

6. Η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την άσκηση της ποινικής δίωξης έχει το χαρακτήρα γραπτής παραγγελίας, κατά το άρθρο 246 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τη διενέργεια κύριας ανάκρισης.

Άρθρο 9

Αίτηση εξαιρέσεως μελών του Δικαστικού Συμβουλίου και του Εισαγγελέα

1. Δεν επιτρέπεται αίτηση εξαιρέσεως, ταυτοχρόνως ή διαδοχικά, για περισσότερα από τρία συνολικά μέλη του Συμβουλίου ή για περισσότερα από δύο συνολικά μέλη που προέρχονται από τον Άρειο Πάγο και για περισσότερα από ένα μέλη που προέρχονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

2. Για την εκδίκαση της αίτησης εξαιρέσεως, οι δικαστές, των οποίων ζητείται η εξαίρεση, αναπληρώνονται από ίσο αριθμό αναπληρωματικών δικαστών, που προέρχονται από το ίδιο ανώτατο δικαστήριο.

3. Αν ζητηθεί εξαίρεση του προέδρου του Συμβουλίου, τη θέση του κατά την εκδίκαση της αίτησης καταλαμβάνει ο επόμενος σε βαθμό ή, μεταξύ ομοιοβάθμων, ο αρχαιότερος. Αν ζητηθεί και αυτού η εξαίρεση, τη θέση του προέδρου καταλαμβάνει ο επόμενος κατά σειρά αρχαιότητας αρεοπαγίτης.

4. Αν ζητηθεί εξαίρεση του εισαγγελέα, τη θέση του για την εκδίκαση της αίτησης καταλαμβάνει ο αναπληρωτής του. Δεν επιτρέπεται να ζητηθεί η εξαίρεση συγχρόνως και του τακτικού και του αναπληρωτή εισαγγελέα.

Άρθρο 10 **Ανάκριση**

1. Με απόφαση του Συμβουλίου του προηγούμενου άρθρου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τον ορισμό των μελών του και τη διαβίβαση του σχετικού πρακτικού από τον Πρόεδρο της Βουλής, ορίζεται

ένα από τα μέλη του που ανήκουν στον Άρειο Πάγο ως ανακριτής, στον οποίο και διαβιβάζεται αμελλητί η δικογραφία, καθώς και όσες δικογραφίες έχουν σχηματιστεί κατά τυχόν συμμετόχων στις πράξεις του άρθρου 1 παρ.1 του νόμου αυτού.

2. Ο ανακριτής, όταν πρόκειται να κριθούν ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της ανάκρισης ή η περάτωση της ανάκρισης (άρθρα 307 και 308 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας), δεν μετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου, στις οποίες αντί αυτού μετέχει αναπληρωματικό μέλος.

3. Σε εν ενεργεία Υπουργό ή εν ενεργεία βουλευτή που διετέλεσε Υπουργός δεν επιτρέπεται βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση ή επιβολή περιοριστικών όρων.

4. Ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει τη δίωξη και κατά των συμμετόχων που δεν αναφέρονται στην απόφαση της Βουλής για τη δίωξη. Κατά τα λοιπά ως προς τις αρμοδιότητες του ανακριτή και τη διενέργεια της ανάκρισης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 11

Περάτωση προδικασίας

1. Μετά το πέρας της κυρίας ανάκρισης, η δικογραφία διαβιβάζεται στον Εισαγγελέα του Δικαστικού Συμβουλίου. Ο Εισαγγελέας δύναται να επιστρέψει τη δικογραφία στον ανακριτή για συμπλήρωση της ανάκρισης ή να υποβάλει τη δικογραφία με πρότασή του στο Συμβούλιο.

2. Οι κατηγορούμενοι έχουν τα δικαιώματα του άρθρου 308 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Το βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο και επιδίδεται με επιμέλεια του Προέδρου του στον κατηγορούμενο, στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Εισαγγελέα του Ειδικού Δικαστηρίου μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοσή του.

4. Εάν συντρέχει περίπτωση παραπομπής μόνο του συμμετόχου, το Συμβούλιο τον παραπέμπει στο ακροατήριο του αρμόδιου κατά τις κοινές διατάξεις δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟ** **ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ**

Άρθρο 12

Συγκρότηση Ειδικού Δικαστηρίου

1. Σε περίπτωση έκδοσης βουλεύματος που παραπέμπει Υπουργό στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος της Βουλής κληρώνει σε δημόσια συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής δεκατρία τακτικά και έξι αναπληρωματικά μέλη για τη συγκρότηση του κατά το άρθρο 86 παρ. 4 του Συντάγματος Ειδικού Δικαστηρίου, μεταξύ των μελών του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας που διορίστηκαν ή προήχθησαν στο βαθμό που κατέχουν πριν από την υποβολή πρότασης για άσκηση δίωξης. Δεν τίθενται στην κληρωτίδα τα ονόματα των μελών του Δικαστικού Συμβουλίου.

2. Το Ειδικό Δικαστήριο απαρτίζεται από επτά μέλη του Αρείου Πάγου και έξι μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας. Καθήκοντα προέδρου ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό από τα μέλη του Αρείου Πάγου που κληρώθηκαν και, μεταξύ ομοιοβάθμων, ο αρχαιότερος. Καθήκοντα ει-

σαγγελέα ασκεί μέλος της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου που κληρώνεται με τον αναπληρωτή του στην ίδια συνεδρίαση. Δεν τίθενται στην κληρωτίδα τα ονόματα του εισαγγελέα και του αναπληρωτή του που άσκησαν καθήκοντα στο Δικαστικό Συμβούλιο. Αμέσως μετά τη διενέργεια της κλήρωσης ο Πρόεδρος της Βουλής αποστέλλει στον πρόεδρο του Ειδικού Δικαστηρίου το πρακτικό με τα ονόματα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Ειδικού Δικαστηρίου.

3. Από τα έξι αναπληρωματικά μέλη του Ειδικού Δικαστηρίου, τρία προέρχονται από τον Άρειο Πάγο και τρία από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Σε περίπτωση κωλύματος για οποιαδήποτε αιτία κάποιου μέλους του Ειδικού Δικαστηρίου, η αντικατάστασή του γίνεται από αναπληρωματικό μέλος προερχόμενο από το ίδιο ανώτατο δικαστήριο.

4. Αν δεν γίνει ή αν διακοπεί η κλήρωση των μελών του Ειδικού Δικαστηρίου ή του Δικαστικού Συμβουλίου, επειδή έληξε η σύνοδος, διαλύθηκε η Βουλή, ή έληξε η βουλευτική περίοδος, ενεργείται κατά περίπτωση με την επανάληψη των εργασιών της Βουλής.

5. Η λήξη της βουλευτικής περιόδου ή η διάλυση της Βουλής αναστέλλουν την έναρξη ή την πρόοδο της δίκης μέχρι τη συγκρότηση της νέας Βουλής σε σώμα.

Άρθρο 13 **Ορισμός δικασίμου**

1. Ο πρόεδρος του Ειδικού Δικαστηρίου, μόλις λάβει το πρακτικό της Βουλής, με το οποίο ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Ειδικού Δικαστηρίου, ορίζει με πράξη του τη δικάσιμο σε χρονικό διάστημα από σαράντα (40) έως εξήντα (60) ημέρες από την έκδοση της πράξης, τον τόπο όπου θα συνεδριάσει το Ειδικό Δικαστήριο και τον κατάλογο των μαρτύρων που θα εξεταστούν. Ο κατάλογος περιλαμβάνει όλους τους ουσιώδεις μάρτυρες κατηγορίας και υπεράσπισης. Εάν ο κατηγορούμενος διαμένει στην αλλοδαπή ή είναι άγνωστης διαμονής, η δικάσιμο ορίζεται σε χρονικό διάστημα από εξήντα (60) έως ενενήντα (90) ημέρες από την έκδοση της πράξης. Η πράξη κοινοποιείται στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Εισαγγελέα του Ειδικού Δικαστηρίου μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της.

2. Ο κατηγορούμενος, οι μάρτυρες και οι πραγματογνώμονες κλητεύονται στο ακροατήριο από τον Πρόεδρο με κλήση, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ποινικής δικονομίας. Στην κλήση του κατηγορουμένου πρέπει να περιλαμβάνεται και ο κατάλογος των μαρτύρων που αναφέρεται στην πράξη ορισμού δικασίμου.

Άρθρο 14 **Απουσία κατηγορουμένου**

1. Αν ο κατηγορούμενος που κλητεύθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, δεν εμφανιστεί, δικάζεται σαν να είναι παρών.

2. Ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να μην εμφανιστεί στο ακροατήριο, αλλά να εκπροσωπηθεί, εφόσον το ζητήσει, με τρεις το πολύ συνηγόρους, οι οποίοι διορίζονται με απλή έγγραφη εντολή του.

Άρθρο 15 **Διαδικασία στο ακροατήριο**

1. Η διαδικασία στο ακροατήριο, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν, διεξάγεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Τα αναπληρωματικά μέλη παρευρίσκονται σε όλη τη διάρκεια της συζήτησης και αναπληρώνουν, κατά τη σειρά που κληρώθηκαν, τα τακτικά μέλη του δικαστηρίου που τυχόν θα αποχωρήσουν πριν από την έκδοση της απόφασης. Η αναπλήρωση γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παρ. 3 του νόμου αυτού. Απουσία αναπληρωματικού μέλους δεν επηρεάζει τη νόμιμη σύνθεση του δικαστηρίου. Εκείνος όμως που καλείται να αντικαταστήσει τακτικό μέλος που αποχώρησε πρέπει να ήταν παρών σε όλη τη διάρκεια της δίκης. Διαφορετικά καλείται ο επόμενος.

3. Ο πρόεδρος του Ειδικού Δικαστηρίου αναπληρώνεται από το επόμενο σε βαθμό, ή, μεταξύ ομοιοβάθμων, από το επόμενο σε αρχαιότητα μέλος του Αρείου Πάγου που κληρώθηκε ως τακτικό μέλος. Το μέλος αυτό του Αρείου Πάγου, το οποίο καλείται να αναπληρώσει τον πρόεδρο, αναπληρώνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Η διάταξη του άρθρου 131 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζεται αναλόγως.

5. Πολιτική αγωγή δεν επιτρέπεται να ασκηθεί στο Ειδικό Δικαστήριο. Η αγωγή αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης ασκείται και εκδικάζεται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 16 **Αίτηση εξαίρεσης μελών του δικαστηρίου και του εισαγγελέα**

1. Αίτηση εξαίρεσης, μια φορά ή διαδοχικά, για περισσότερους από έξι συνολικά δικαστές, ή για περισσότερα από τρία συνολικά μέλη που προέρχονται από το ίδιο ανώτατο δικαστήριο, δεν επιτρέπεται.

2. Για την εκδίκαση της αίτησης εξαίρεσης, οι δικαστές, των οποίων ζητείται η εξαίρεση, αναπληρώνονται από ίσο αριθμό αναπληρωματικών δικαστών, που προέρχονται από το ίδιο ανώτατο δικαστήριο.

3. Αν ζητηθεί εξαίρεση του προέδρου, τη θέση του κατά την εκδίκαση της αίτησης καταλαμβάνει ο νόμιμος αναπληρωτής του, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο. Αν ζητηθεί και αυτού η εξαίρεση, τη θέση του προέδρου καταλαμβάνει ο επόμενος κατά σειρά αρχαιότητας αρεοπαγίτης.

4. Αν ζητηθεί εξαίρεση του εισαγγελέα, τη θέση του για την εκδίκαση της αίτησης καταλαμβάνει ο αναπληρωτής του. Δεν επιτρέπεται να ζητηθεί η εξαίρεση συγχρόνως και του τακτικού και του αναπληρωτή εισαγγελέα.

Άρθρο 17 **Απόφαση**

1. Η απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου είναι αμετάκλητη.

2. Αίτηση για ακύρωση της διαδικασίας ή της απόφασης από τον απόντα κατηγορούμενο δεν επιτρέπεται.

3. Επανάληψη της διαδικασίας σε βάρος του κατηγορουμένου δεν επιτρέπεται.

4. Αν συντρέχει περίπτωση επανάληψης της διαδικασίας υπέρ του κατηγορουμένου για τους λόγους που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η σχετική αίτηση υποβάλλεται στη Βουλή. Εφόσον γίνει δεκτή, με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της, η δίκη στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου επαναλαμβάνεται και η Βουλή, με επιμέλεια του Προέδρου της, ενεργεί όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 του νόμου αυτού.

Άρθρο 18 **Ποινές**

1. Στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων κατά το άρθρο 61 του Ποινικού Κώδικα δεν επιβάλλεται σε Υπουργό σε περίπτωση καταδίκης του για πλημμέλημα.

2. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που επιβάλλεται σε Υπουργό για πλημμέλημα μετατρέπεται σε χρηματική. Ως προς τα κακούργηματα εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις.

Άρθρο 19 **Επανάληψη δίκης**

1. Αν για οποιονδήποτε λόγο η διαδικασία δεν ολοκληρώθηκε με τους δικαστές που κληρώθηκαν, η δίκη επαναλαμβάνεται με νέα σύνθεση. Στην περίπτωση αυτή η Βουλή, με πρωτοβουλία του Προέδρου της, ενεργεί όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 του νόμου αυτού.

2. Ο πρόεδρος του αρχικού δικαστηρίου, ή ο αναπληρωτής του κατά το άρθρο 14 παρ. 4 του νόμου αυτού, αποστέλλει αμελλητί στον πρόεδρο της νέας σύνθεσης, που κληρώθηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, τη δικογραφία και επίσημο αντίγραφο των τηρηθέντων πρακτικών, έως το σημείο που κατέστη ανέφικτη η συνέχιση της διαδικασίας.

Άρθρο 20 **Εκτέλεση αποφάσεων**

Οι αποφάσεις του Ειδικού Δικαστηρίου εκτελούνται με επιμέλεια του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Άρθρο 21 **Απονομή χάρης**

Αν απονεμηθεί χάρη σε Υπουργό που καταδικάστηκε, η συγκατάθεση της Βουλής μπορεί να δοθεί και για τη διαγραφή της ποινής από το ποινικό μητρώο, εφόσον η χάρη εκτείνεται και στην άρση των συνεπειών της καταδίκης.

Άρθρο 22 **Τελικές διατάξεις**

1. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά στο νόμο αυτόν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού καταργείται ο ν. 2509/1997 και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα ίδια θέματα.

3. Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2003

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κωνσταντίνος Γ. Σημίτης

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Χριστοδουλάκης

Γ. Α. Παπανδρέου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Γ. Παπαντωνίου

Κ. Σκανδαλίδης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Απ. - Αθ. Τσοχατζόπουλος

Β. Παπανδρέου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Π. Ευθυμίου

Δ. Ρέππας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Κ. Στεφανής

Γ. Δρυς

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Φ. Πετσάλνικος

Ε. Βενιζέλος

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Χ. Βερελής

Μ. Χρυσοχοϊδης

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ
ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Γ. Ανωμερίτης

Χρ. Πρωτόπαπας

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-
ΘΡΑΚΗΣ

ΑΙΓΑΙΟΥ

Γ. Πασχαλίδης

Ν. Σηφουνάκης

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Σ. Μανίκας

Α. Γιαννίτσης

Αριθμ. 14/1/2003

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Ποινική ευθύνη των Υπουργών»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, προσαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περί ποινικής ευθύνης των Υπουργών (ν. 2509/1997), προς το άρθρο 86 του Συντάγματος, που αναθεωρήθηκε πρόσφατα.

Ειδικότερα και σε σχέση με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, εισάγονται οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις:

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. Προσδιορίζεται επακριβώς η έννοια του όρου «συμμέτοχος», για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρο 2)

2.α. Επαναπροσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες αναστέλλεται η προθεσμία παραγραφής των πλημμελημάτων ή κακουργημάτων, που τελούνται από Υπουργό (μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό), κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

β. Προβλέπεται ότι, η παραγραφή των ανωτέρω πράξεων επέρχεται, σε κάθε περίπτωση, με τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών, από την τέλεση της πράξης.

γ. Το αξιόποινο των προαναφερόμενων πράξεων εξαλείφεται με το πέρας της δεύτερης τακτικής συνόδου της Βουλής, της βουλευτικής περιόδου που αρχίζει μετά την τέλεση της αξιόποινης πράξης, εάν ως τότε η Βουλή δεν έχει ασκήσει την αρμοδιότητά της για την ποινική δίωξη του Υπουργού.

(άρθρο 3)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1.α. Η απόφαση της Βουλής, που αποτελεί προϋπόθεση για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης, ή ανάκρισης και την άσκηση ποινικής δίωξης κατά υπουργού, λαμβάνεται από την Ολομέλειά της.

β. Απαγορεύεται η αξιολόγηση των στοιχείων, που σχετίζονται με ενδεχόμενη ποινική ευθύνη Υπουργών, από εκείνον που διενεργεί την έρευνα ή την εξέταση.

(άρθρο 4)

2. Επανακαθορίζεται η διαδικασία άσκησης ποινικής δίωξης κατά Υπουργών και ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

α. Η Βουλή, με απόφασή της, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των μελών της, συγκροτεί, εφόσον υποβληθεί σχετική πρόταση, ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης. Σε διαφορετική περίπτωση, η πρόταση απορρίπτεται, ως προδήλως αβάσιμη.

β. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, καθώς και το περιεχόμενο του πορίσματος αυτής, το οποίο πρέπει να είναι αιτιολογημένο.

γ. Προβλέπεται ότι νέα πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού, που στηρίζεται στα ίδια περιστατικά, είναι απαράδεκτη, εφόσον η Βουλή έχει προηγουμένως απορρίψει σχετική πρόταση, ως προδήλως αβάσιμη.

(άρθρο 5)

3.α. Το πόρισμα της ανωτέρω Επιτροπής εισάγεται προς συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής, η δε απόφαση για την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης, λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών.

β. Παρέχεται στην Ολομέλεια της Βουλής η δυνατότητα για την ανάκληση, οποτεδήποτε, της απόφασής της για άσκηση ποινικής δίωξης ή για την αναστολή της δίωξης, της προδικασίας ή της κύριας διαδικασίας, εφόσον αυτό προταθεί εγγράφως από τριάντα (30) τουλάχιστον βουλευτές.

(άρθρο 6)

4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την ποινική δίωξη των συμμετόχων στα αδικήματα Υπουργών, του άρθρου 1 παρ. 1. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι:

α. Η άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού καταλαμβάνει υποχρεωτικά και τους τυχόν συμμετόχους, οι οποίοι εφεξής κατηγορούνται και δικάζονται μαζί με τον Υπουργό.

β. Τυχόν αναστολή της ποινικής δίωξης καλύπτει και τους συμμετόχους.

γ. Δε θίγεται, ως προς τους συμμετόχους, η δικαιοδοσία των τακτικών ποινικών δικαστηρίων, στις περιπτώσεις που η Βουλή απορρίψει, ως προδήλως αβάσιμη, την πρόταση για την άσκηση ποινικής δίωξης ή αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη.

(άρθρο 7)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

1.α. Καθορίζεται η συγκρότηση του Δικαστικού Συμβουλίου, που λειτουργεί στο πλαίσιο του Ειδικού Δικαστηρίου της παρ. 4 του άρθρου 86 του Συντάγματος και έχει τις αρμοδιότητες των άρθρων 307 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: i) την κλήρωση των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του εν λόγω Δικαστικού Συμβουλίου, καθώς και του Εισαγγελέα αυτού και του αναπληρωτή του, ii) την εξαίρεση των μελών και του Εισαγγελέα του ανωτέρω Δικαστικού Συμβουλίου.

γ. Ορίζεται ότι η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά Υπουργού, έχει το χαρακτήρα γραπτής παραγγελίας (άρ. 246 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) για τη διενέργεια κύριας ανάκρισης.

(άρθρα 8 και 9)

2.α. Καθορίζεται η διαδικασία της ανάκρισης, που διενεργείται από ανακριτή - μέλος του Δικαστικού Συμβουλίου, που ορίζεται με σχετική απόφασή του.

β. Προβλέπεται ότι, σε εν ενεργεία υπουργό ή βουλευτή που διέτελεσε Υπουργός, δεν επιτρέπεται βίαιη προσαγωγή, σύλληψη, προσωρινή κράτηση ή επιβολή περιοριστικών όρων.

γ. Ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει τη δίωξη και κατά των συμμετόχων, που δεν αναφέρονται στην απόφαση της Βουλής για τη δίωξη.

(άρθρο 10)

3. Το βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο, στην περίπτωση δε παραπομπής μόνο του συμμετόχου, το Δικαστικό Συμβούλιο τον παραπέμπει στο ακροατήριο του αρμόδιου, κατά τις κοινές διατάξεις, δικαστηρίου.

(άρθρο 11)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

1. Καθορίζονται η συγκρότηση του αρμόδιου, για την

εκδίκαση πλημμελημάτων ή κακουργημάτων, που τελούνται από Υπουργό κατά την άσκηση των καθηκόντων του, Ειδικού Δικαστηρίου και ο τρόπος κλήρωσης των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Δικαστηρίου αυτού. (άρθρο 12)

2. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον ορισμό δικασίμου και την κλήτευση των κατηγορουμένων, των πραγματογνωμόνων και των μαρτύρων. (άρθρο 13)

3. Επανακαθορίζονται τα θέματα που σχετίζονται με την εξαίρεση των μελών και του Εισαγγελέα του ανωτέρω δικαστηρίου. (άρθρο 16)

4. Ορίζεται ότι η απόφαση της Βουλής, που απαιτείται για την επανάληψη της διαδικασίας υπέρ του κατηγορουμένου, λαμβάνεται στο εξής με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των μελών της. (άρθρο 17)

5. Προβλέπεται η δυνατότητα μετατροπής σε χρηματική, της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής, που επιβάλλεται σε Υπουργό. Ως προς τα κακουργήματα εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις. (άρθρο 18)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις δεν προκαλείται δαπάνη επί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 22 Ιανουαρίου 2003

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης